

Dosarul nr. 2ra-115/21 (2ra-1781/20)

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: L. Bagrin

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: L. Bulgac, V. Buhanaci, V. Sîrbu

ÎNCHEIERE

20 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat
„Calea Ferată din Moldova”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva lui Constantin
Prisăcaru cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 1 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 6 martie 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva lui Constantin Prisăcaru, solicitând, prin cererea de majorare
a cuantumului pretențiilor din 11 octombrie 2019, încasarea sumei de 459 422,50
de lei cu titlu de datorie și a sumei de 310 lei cu titlu de cheltuieli de judecată
pentru citarea pârâtului, precum și, compensarea altor cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 14 august 2013, între ÎS „Calea Ferată
din Moldova” și Constantin Prisăcaru a fost încheiat contractul individual de
muncă nr. 103/13, pentru o perioadă nedeterminată, fiindu-i stabilit salariul de bază
în sumă de 8 050 de lei.

La 21 august 2013, între ÎS „Calea Ferată din Moldova” și Constantin
Prisăcaru a fost încheiat contractul de prestări servicii (muncă prin cumul)
nr.CP/01/2013, valabilitatea acestuia fiind stabilită pentru o perioadă de 36 luni din
momentul semnării.

Potrivit pct. 11 din contractul de prestări servicii nr. CP/01/2013 din 21
august 2013, pârâtului urma să-i fie achitată suma de 60 000 lei în mărime netă.

Achitarea respectivei sume urma să fie realizată cu titlu de „remunerare”.

Însă, analizând clauza contractuală menționată în raport cu art. 128 din
Codul muncii constată o divergență clară între acestea. Reieșind din aceste
circumstanțe apreciază că, în contractul de prestări servicii nu este indicat salariul,
iar suma indicată nu poate fi tratată cu titlu de salariu.

Pe parcursul perioadei mai-iulie 2016, în acord cu solicitarea Guvernului
Republicii Moldova nr. 0103-102/PL din 4 mai 2016, Inspekția Financiară a

efectuat inspectarea financiară complexă la ÎS „Calea Ferată din Moldova”, având ca obiectiv elucidarea cauzelor care au dus la înregistrarea pierderilor semnificative în perioada de activitate 1 ianuarie 2013-30 aprilie 2016.

Ca rezultat al efectuării verificărilor, Inspecția Financiară a emis Prescripția cu privire la rezultatele inspectării financiare complexe la ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Potrivit fișei analitice întocmită de Serviciul financiar din cadrul întreprinderii reclamante, Constantin Prisăcaru a beneficiat în perioada august 2013-februarie 2014 de plăți în baza contractului de prestări servicii nr. CP/01/2013 din 21 august 2013 în sumă de 459 422,50 de lei.

Potrivit cap. III, pct. 4 din Prescripția cu privire la rezultatele inspectării financiare complexe la ÎS „Calea Ferată din Moldova” întocmită de Inspecția Financiară, s-a constatat: „Au fost constatate nereguli în domeniul retribuirii muncii ce au dus la calcularea și achitarea neregulamentară a unor plăți salariale și anume a sumei de 459 422,50 de lei, ce constituie plăți salariale pentru munca prin cumul în cadrul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a ex-vice directorului general al ÎS „Calea Ferată din Moldova”, domnul Prisăcaru Constantin”.

Astfel, s-a invocat că Constantin Prisăcaru a încălcat prevederile pct. 2 din contractul de prestări servicii nr. CP/01/2013 din 21 august 2013.

Prin reclamația nr. H-4/1741 din 18 august 2016, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a solicitat pârâtului restituirea sumei de 459 422,50 de lei, însă, reclamația în cauză a rămas fără răspuns și executare.

Prin hotărârea din 7 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea, s-a încasat de la Constantin Prisăcaru în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” datoria în mărime de 459 422,50 de lei și suma de 310 lei cu titlu de cheltuieli de citare. S-a încasat de la Constantin Prisăcaru în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 13 782,68 de lei.

La 11 decembrie 2019 Constantin Prisăcaru a declarat apel împotriva hotărârii din 7 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea lui, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 1 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Constantin Prisăcaru, s-a casat hotărârea din 7 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o decizie nouă, prin care cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva lui Constantin Prisăcaru cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

În motivare, instanța de apel a conchis că soluția adoptată de prima instanță, prin care s-a dispus încasarea cu titlu de prejudiciu a sumei de 459 422,50 de lei, este eronată dat fiind că, nu s-a constatat vinovăția lui Constantin Prisăcaru de careva fapte ilicite, culpabile și cauzatoare de daune, sau încălcarea cărorva clauze contractuale.

Instanța de apel a respins constatările primei instanțe precum că suma de 459 422,50 de lei a fost achitată pârâtului Constantin Prisăcaru neîntemeiat, or, apelantul Constantin Prisăcaru a probat că achitarea remunerației de către reclamant a avut loc în urma îndeplinirii de către el a obligațiilor ce le-a asumat în

baza contractului de prestare a serviciilor. Iar, potrivit actelor de predare-primire părțile au confirmat că serviciile au fost prestate corespunzător cerințelor contractului nr. CP/01/2013 din 21 august 2013, nefiind invocate careva obiecții.

La 13 octombrie 2020, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei din 1 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată decizia instanței de apel și menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea recursului, s-a invocat că instanța de apel a adoptat o soluție greșită ca urmare a aplicării eronate a normelor de drept material, și anume, prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată raporturile juridice stabilite între părți și a interpretării eronate a legii.

La fel, s-a invocat că concluziile instanței contravin materialelor cauzei, iar suportul probatoriu pe care aceasta și-a întemeiat concluziile este lipsit de relevanță, nu are putere de probațiune și nu putea fi pus de instanță la baza soluției adoptate.

S-a menționat că instanța de apel a calificat contractul încheiat între părți nr. CP/01/2013 din 21 august 2013 ca un contract de prestări a serviciilor, căruia îi sunt aplicabile prevederile art. 1375-1383 din Codul civil, deși natura serviciilor prestate ce decurg din acest contract sunt altele decât cele ce rezultă din raportul de muncă.

Totodată, instanța de apel a calificat incorect categoriei de servicii prestate conform contractului semnat între părți. Contractul de prestări servicii (munca prin cumul) nr. CP/01/2013 din 21 august 2013 este anume un contract de muncă, care cade sub incidența prevederilor art. 45 din Codul muncii, întrucât subiecții acestuia sunt angajatorul ÎS „Calea Ferată din Moldova” și angajatul Constantin Prisăcaru. Obiectul contractului constă pe de o parte, din munca prestată, iar pe de altă parte de remunerația datorată de angajator, plata impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurare sociale și asigurări medicale a fost stabilită în sarcina angajatorului. În privința salariatului s-a impus respectarea disciplinei muncii din cadrul unității, iar între angajator și salariat a fost stabilit un raport de subordonare, care rezultă din drepturile și obligațiile fiecărei părți.

Prin urmare, s-a conchis că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, iar concluziile instanței de apel, expuse în decizie, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată părților la 31 iulie 2020 (vol. II, f.d. 66), însă dovada legală de recepționare a acesteia de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, la dosar lipsește.

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul din 19 octombrie 2020 a fost depus în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 1 decembrie 2020 în adresa intimatului a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Prin referința din 5 ianuarie 2021 intimatul Constantin Prisăcaru a solicitat declararea recursului drept inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs,

întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari